

Griekenland herpakt zich

Burgerinitiatieven nemen het voortouw bij het op gang brengen van de economie

Janne Chaudron

Vluchtelingen die worden afgebeeld door mannen in leren pakken afkomstig van de extreem-rechtse partij Gouden Dageraad. Of demonstrerende jongeren die bij banken molotovcocktails naar binnen gooien.

Het zijn bekende voorvallen die veelvuldig opduiken in de media. Maar er bestaat ook een ander Griekenland. Een land waar solidariteit hoog in het vaandel staat. Zo gaven Griekse voetballers deze week hun WK-premies terug om de bouw van een nieuw trainingscentrum mogelijk te maken.

“Typisch Grieks”, zegt Mehran Khalili. “Maar dit soort verhalen worden weggestopt in korte berichten ergens onder op een krantenpagina.” Khalili is initiatiefnemer van Omikron. Deze burgerbeweging probeert sinds het uitbreken van de crisis het beeld van Griekenland in de media te kantelen.

Twee filmpjes maakten Khalili en zijn collega's waarin de luie, corrupte, gewelddadige Alex een hoofdrol speelt. Khalili en zijn team proberen deze stereotyperingen onderuit te halen. “De meeste berichten die verschijnen in de media kloppen: Griekenland zucht onder een hoge werkloosheid, veel jonge getalenteerde mensen trekken weg en sommige leden van de Gouden Dageraad slaan in op buitenlanders”, erkent Khalili. “Het is alleen niet het hele verhaal.”

Want de Griekse burgerbeweging is sinds het uitbreken van de crisis bezig aan een ongekende opmars. “Dat wordt niet opgepikt”, zegt Khalili die zelf van Brits-Iraanse afkomst is en getrouwd is met een Griekse.

Omikron verzamelde alle initiatieven op zijn website. In 2013 publi-

Doktoren en verpleegsters bieden gratis diensten aan, docenten gratis onderwijs

ceerde het de namen van 238 projecten. “Maar uit de reacties bleek dat we veel over het hoofd hadden gezien. We zijn opnieuw gaan turven en komen uit op 412. De meeste zijn ontstaan als reactie op de crisis.”

Veel succes hebben nieuwe bedrijven die het eten aan de klant verkopen zonder gebruik te maken van een tussenhandelaar. Een bekend voorbeeld is de aardappelbeweging, ontstaan in 2012. Boeren in het noorden besloten aardappelen rechtstreeks te verkopen aan de consument uit protest tegen de lage prijs die tussenhandelaren hen boden.

Bij het aardappelinitiatief, dat wordt vertegenwoordigd door de vrijwilligersclub Pieria, sluiten zich iedere dag nieuwe boeren aan. Er zouden zo'n 45 collectieven verspreid door het land meedoen en er is zelfs al een eigen label.

De manier waarop de nieuwe bedrijven zich organiseren is anders dan voor de crisis. Horizontale structuren – zonder een duidelijke leidinggevende – waar alles via democratische besluiten verloopt, worden veelvuldig toegepast. De bedrijven zijn bovendien vaker lokaal georiënteerd. De Tsjechische econoom Tomáš Sedláček zei al in een documen-

Arme Grieken of groenten van de boer? Omikron verspreidt dezelfde foto's met verschillende slogans om aan te geven dat ieder verhaal twee kanten kent.

Gewelddadige demonstranten die buitenlanders in elkaar slaan of Grieken die het moeilijk hebben?

Foto's met een dubbele betekenis, aldus de burgerbeweging Omikron. FOTO'S REUTERS

taire van “Tegenlicht” dat deze beweging de toekomst heeft binnen Europa. Want als reactie op de crisis zou de economie veel meer oog gaan krijgen voor het welzijn van de mensen.

Maar het zijn volgens Khalili niet alleen economische structuren die veranderen. In sociaal opzicht verandert er ook een heleboel. “Doktoren en verpleegsters bieden gratis diensten aan. Op het gebied van onderwijs is er ineens van alles mogelijk.”

In Korinthe, ten westen van Athene, geven gepensioneerde leraren lessen sterrenkunde. “Dat is onge-

kend populair”, zegt Khalili. “De crisis is de oorzaak. Want de gepensioneerden die moeten rondkomen van een klein salaris, willen niet thuis zitten mokken. En veel inwoners van Korinthe zijn werkloos, dus die hebben behoefte aan bijscholing.”

Khalili noemt de opkomst van de burgerbeweging een stille revolutie. “Veel initiatiefnemers zijn zich niet bewust van elkaars bestaan. Maar ze zijn niet meer weg te denken uit onze samenleving: ze lossen problemen op, helpen mensen en dichtten de gaten in het systeem.”

Voorzichtig uit het dal

Griekenland klimt heel voorzichtig uit een diep dal. De economie krimpt niet meer zo hard als in voorgaande jaren. In de haven van Piraeus is het vrachtverkeer meer dan verdubbeld nadat het Chinese Cosco een minderheidsbelang kocht. De Chinezen zijn van plan meer staatsbedrijven op te kopen in Griekenland. Toch wijzen critici ook op tekortkomingen. Onderwijs laat te wensen over en Human Rights Watch wijst in ieder rapport op het toenemend racisme.

18 maanden cel voor afliusterende Coulson

Oud-hoofdredacteur en spindoctor van David Cameron, Andy Coulson, van de Britse krant *News of the World* is tot 18 maanden cel veroordeeld. Coulson was vorige week al schuldig bevonden aan samenzwering tot het hacken van telefoons van 2000 tot 2006. Ook andere journalisten van de inmiddels opgeheven krant zijn veroordeeld. De hooggeplaatste medewerkers Neville Thurlbeck en Greg Miskiw kregen respectievelijk 6 en 4 maanden cel. (ANP)

‘Stewardessen’ in bikini wekken woede op

Om de aandacht van vliegtuigpassagiers op de veiligheidsinstructies te wijzen heeft de luchtvaartmaatschappij Air New Zealand een filmpje gemaakt met jonge vrouwen in bikini die aan het strand uitleg geven. De onderneming heeft laten weten dat het filmpje nu wordt teruggetrokken, maar ontkent dat dit gebeurt vanwege de kritiek die is losgebarsten. Op internet tekenden meer dan 6000 mensen een petitie tegen het filmpje. (ANP)

Weer diefstal nucleair materiaal in Mexico

Voor de derde keer in een half jaar zijn dieven in Mexico aan de haal gegaan met gevaarlijk radioactief materiaal. De Mexicaanse autoriteiten hebben weer alarm geslagen. Het alarm geldt in 12 van de 31 deelstaten. In Atzapán de Zaragoza stalen onbekenden een vrachtauto met een apparaat met iridium-192. “Dat kan gevaarlijk zijn als het apparaat niet onder stabiele omstandigheden wordt bediend”, aldus de autoriteiten. De straling kan ernstige schade aanrichten. (ANP)

Koning Filip gunt informateur meer tijd

De Franstalige liberaal Charles Michel krijgt meer tijd om na te gaan of het vormen van een Belgische regering mogelijk is. Gisteren verlengde koning Filip de informatieopdracht van Michel. Michel is bezig met de tweede verkenningsoopdracht naar een Belgische regering, nadat Bart De Wever, voorman van de Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA), winnaar van de verkiezingen, zijn opdracht teruggegeven had. Michel brengt op 14 juli de koning verslag uit. (ANP)

Oud-BBC-presentator ruim vijf jaar naar cel

De Australische oud-BBC-presentator Rolf Harris is voor misbruik van vier meisjes en een vrouw tot een gevangenisstraf van 5 jaar en 9 maanden veroordeeld. Een jury had Harris eerder al schuldig bevonden aan alle 12 punten in de aanklacht tegen hem. De slachtoffers die Harris aanrandde, varieerden in leeftijd van 7 tot 19 jaar. Hij beging zijn vergrijpen tussen 1968 en 1986. Hij maakte misbruik van zijn faam om minderjarigen aan te randen. (ANP)